

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 460/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ASCOMP spol.s r.o.**, ČSA 21, Sliač, zastúpenej Benkóczki, Baláž – advokáti, s.r.o., 29. augusta 36A, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. 56C/5/2024-99 z 12. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Mestského súdu Bratislava IV č. k. 56C/5/2024-99 z 12. júna 2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Mestského súdu Bratislava IV č. k. 56C/5/2024-99 z 12. júna 2025 **zrušuje a v e c v r a c i a** Mestskému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **644,93 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 460/2025-14 zo 16. septembra 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného

práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením mestského súdu označeným v záhlaví.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, pripojených príloh a predloženého súdneho spisu vyplývajú tieto skutkové okolnosti.

3. Sťažovateľka sa žalobou doručenou mestskému súdu 14. mája 2024 domáhala proti mestu Tornaľa a Slovenskej republike (zastúpenej Ministerstvom financií Slovenskej republiky) zaplatenia sumy 4 785 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

4. Mestský súd sťažovateľku 19. júna 2024 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanie žaloby vo výške 14 eur podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „sadzobník“) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Sťažovateľka súdny poplatok vo výške 14 eur zaplatila. Následne ďalšou výzvou mestského súdu z 18. októbra 2024 bola vyzvaná na zaplatenie doplatku súdneho poplatku za podanie žaloby vo výške 223 eur, pričom súdny poplatok bol vyrubený podľa položky 1 písm. a) sadzobníka.

5. Sťažovateľka podaním z 11. novembra 2024 mestský súd požiadala o zrušenie výzvy na zaplatenie doplatku súdneho poplatku a namietala, že výzva na zaplatenie doplatku súdneho poplatku je v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, pretože súdny poplatok bol vyrubený podľa nesprávnej položky sadzobníka. Ďalším podaním zo 14. novembra 2024 sťažovateľka súdu oznámila, že nezákonne vyrubený súdny doplatok neuhradí.

6. Mestský súd uznesením č. k. 56C/5/2024-91 vydaným vyšším súdnym úradníkom 23. apríla 2025 konanie zastavil, keďže sťažovateľka v určenej lehote súdny poplatok za konanie nezaplatila v celej výške, a to aj keď o následku jeho nezaplatenia bola poučená.

7. Sťažovateľka podala proti uvedenému uzneseniu 13. mája 2025 sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením mestského súdu z 12. júna 2025 zamietnutá. Mestský súd dospel k právnomu záveru, podľa ktorého nárok, ktorý si sťažovateľka žalobou uplatnila, nie je uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z. z., aj keď naň sťažovateľka v žalobe odkazuje, a preto nemal inú možnosť, ako poplatok vyrubiť podľa položky 1 písm. a) sadzobníka, a sťažovateľka bola povinná takto vyrubený súdny poplatok zaplatiť.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Napadnuté uznesenie mestského súdu je podľa sťažovateľky nezákonné a arbitrárne, keďže došlo k vynucovaniu úhrady súdneho poplatku vo vyššej ako zákonom ustanovenej výške.

9. Sťažovateľka podala žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., čo vyplýva nielen zo samotnej žaloby, ale aj z postupu sťažovateľky pred jej podaním, a to podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. (podaním žiadosti o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody).

10. Podľa položky 1 písm. a) sadzobníka sa vyberajú súdne poplatky zo žaloby alebo z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba. Osobitná sadzba je v danom prípade upravená práve v položke 7a sadzobníka, a to vo výške 28 eur (v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch je polovičná sadzba poplatku, ak je úkon urobený elektronicky) zo žaloby o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, čo je aj prípad žaloby sťažovateľky v predmetnom súdnom konaní.

11. Vzhľadom na uvedené je podľa sťažovateľky zrejmé, že postup mestského súdu spočívajúci vo vyrubení súdneho poplatku podľa položky 1 písm. a) sadzobníka nemá žiadnu oporu v zákone. Súd tak nemohol konanie zastaviť, ak sťažovateľka nezaplatila vyrubený súdny poplatok, ktorého výška je v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, čo sťažovateľka bezodkladne namietala.

12. Sťažovateľka zaplatila súdny poplatok podľa zákona o súdnych poplatkoch v súlade s položkou 7a sadzobníka, čím si splnila svoju zákonnú povinnosť. Je toho názoru, že zastavením konania z dôvodu nezaplatenia nesprávne vyrubeného súdneho poplatku je jej odopretý prístup k súdnemu konaniu. Namietaný postup súdu mal za následok aj ohrozenie jej majetkovej sféry, keďže pod hrozbou zastavenia konania bola v podstate „nútená“ uhradiť doplatok súdneho poplatku vo výške 223 eur.

13. Sťažovateľka poukázala aj na polemiku mestského súdu v napadnutom uznesení z 12. júna 2025 s uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 566/2024-12 zo 7. novembra 2024 a zdôraznila, že vedie ďalšie obdobné konania o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. proti iným mestám a obciam, pričom vo všetkých zvyšných konaniach jej ten istý súd vyrubil súdny poplatok vo výške 14 eur. Zároveň má vedomosť o ďalších početných obdobných konaniach vedených na mestskom súde, v ktorých na strane žalobcov vystupujú iní prevádzkovatelia hazardných hier, pričom aj v týchto konaniach mestský súd vyruboval súdne poplatky v sume 14 eur, a to kvôli charakteru žalôb, ktoré sú podané podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

14. Sťažovateľka, reagujúc na právne posúdenie svojho nároku zo strany mestského súdu ako nároku na primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, uvádza, že samotná ústava ustanovuje, že obmedzenie vlastníckeho práva je možné len za primeranú náhradu, teda ak by takáto náhrada pri obmedzení vlastníckeho práva dotknutej osobe poskytnutá nebola, došlo by zo strany orgánov verejnej moci k obmedzeniu vlastníckeho práva nesprávnym úradným postupom, čo by nepochybne zakladalo nárok dotknutej osoby podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý by si takáto osoba uplatnila na súde žalobou podľa citovaného zákona, za ktorú by jej súd vyrubil súdny poplatok podľa položky 7a sadzobníka, a nie podľa položky 1 písm. a) sadzobníka.

15. V závere sťažovateľka poukázala na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 127/2025-35 zo 17. júna 2025, ktorý bol vydaný v obdobnej veci a z ktorého nepochybne vyplýva, že súdny poplatok mal byť správne vyrubený podľa položky 7a sadzobníka (v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch) vo výške 14 eur.

III.

Vyjadrenie mestského súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

16. Podpredseda mestského súdu predložil ústavnému súdu vyjadrenie zákonného sudcu, ktorého sa v plnom rozsahu pridržiava, a odkázal na odôvodnenie ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia.

17. Zákonný sudca v rámci svojho vyjadrenia uviedol, že dôvody jeho rozhodnutia sú uvedené priamo v odôvodnení napadnutého uznesenia, a nepovažoval za potrebné k nim niečo dodávať, keďže súd je povinný dôvody na svoje rozhodnutie dostatočne uviesť priamo v jeho odôvodnení.

18. Zdôraznil však argumentáciu uvedenú v bode 15 napadnutého uznesenia, v zmysle ktorej súd nemôže byť zbavený právneho posúdenia obsahu žaloby pri vyrubovaní súdneho poplatku, pretože v opačnom prípade by musel spor aj vo veci samej právne posúdiť výlučne tak, ako to spravil žalobca. Takýto prístup nie je v súlade s právnou úpravou civilného procesu. Ak by súd nemohol právnu kvalifikáciu sám posúdiť a aplikovať pri vyrubení súdneho poplatku, tak potom by bolo namieste, aby túto možnosť nemal ani pri rozhodovaní vo veci samej. V konkrétnom prípade by to mohlo znamenať, že hoci súd žalobu vo veci samej bude pokladať za dôvodnú, zamietol by ju len z toho dôvodu, že žalobca svoj nárok uplatnil z odlišného právneho titulu. Takýto prístup nie je v záujme žalobcu a najmä nie je v súlade so zákonom. Právna kvalifikácia je vecou súdu, a to vo všetkých štádiách konania. Ak súd môže žalobe vyhovieť na základe svojho právneho posúdenia, ktoré je odlišné od posúdenia žalobcu, tak musí mať možnosť toto posúdenie uplatniť už pri vyrubení súdneho poplatku. Ak súd dospel k záveru, že nárok sťažovateľky nie je uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nemal inú možnosť, ako poplatok vyrubiť podľa položky 1 písm. a) sadzobníka.

19. Tvrdenie sťažovateľky, že vo všetkých zvyšných obdobných konaniach vedených na mestskom súde jej bol vyrubený poplatok vo výške 14 eur, nie je pravdivé. V oddelení 56C má sťažovateľka ešte konanie sp. zn. 56C/15/2024, v ktorom jej bol vyrubený poplatok vo výške 532 eur podľa položky 1 písm. a) sadzobníka a sťažovateľka tento poplatok zaplatila. Aj v konaní sp. zn. 52C/86/2024 bol sťažovateľke vyrubený poplatok podľa položky 1 písm. a) sadzobníka.

III.2. Vyjadrenia zúčastnených osôb:

20. Zo zúčastnených osôb využilo možnosť vyjadriť sa v konaní pred ústavným súdom Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Vychádzajúc z obsahu žalôb, ktoré podali v obdobných právnych veciach sťažovateľka a iní prevádzkovatelia hazardných hier, zastáva ministerstvo názor, že v právnej veci sťažovateľky ide o žalobu o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. V zmysle uvedeného mal byť sťažovateľke vyrubený súdny poplatok iba podľa položky 7a sadzobníka.

21. V ústavnej sťažnosti napáda sťažovateľka argumentáciu mestského súdu, na základe ktorej dospel súd k názoru, že v právnej veci sťažovateľky nejde o nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Sťažovateľka vo svojej argumentácii však účelovo dezinterpretuje pojem „preplatok“ na sumu, ktorá v skutočnosti preplatkom nie je, aby preukázala dôvodnosť žaloby

a porušenie svojich práv. Podľa ekonomickej teórie sa za preplatok považuje suma, ktorá bola subjektom uhradená nad rámec zákonnej povinnosti.

22. Sťažovateľka uvádza, že v prípade uhradenia odvodu nad zákonnú povinnosť napríklad z dôvodu chyby je tento preplatok odvodu „*automaticky*“ vracaný prevádzkovateľovi hazardnej hry zo strany obce, mesta, resp. Úradu pre reguláciu hazardných hier. Zároveň však sťažovateľka napáda skutočnosť, že v uvedenej veci jej nebol zo strany žalovaných odvod uhradený počas pandémie COVID-19 vrátený, pričom nevrátený odvod nazýva preplatkom.

23. S poukazom na uvedené ministerstvo zdôraznilo, že sťažovateľka uhradila mestu Tornaľa počas pandémie COVID-19 odvod v presne zákonom upravenej výške (odvod je prevádzkovateľ hazardnej hry povinný uhrádzať bez ohľadu na skutočnosť, či bol terminál videohier prevádzkovaný počas kalendárneho roka). Ministerstvo nespochybňuje povinnosť obce, mesta, resp. Úradu pre reguláciu hazardných hier vrátiť preplatok odvodu, avšak v predmetnej veci sťažovateľka zaplatila odvod v presne zákonom upravenej výške, a teda v danej veci neexistuje preplatok odvodu.

24. Je výlučne úlohou mestského súdu posúdiť splnenie podmienok na priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pričom súd má posúdiť aj dôvodnosť argumentácie sťažovateľky o „*preplatku*“ odvodu. Účelová argumentácia a úvahy sťažovateľky o „*preplatku*“ odvodu v jej veci presahujú rámec ústavnej sťažnosti (podanej pre zastavenie konania z dôvodu neuhradenia nesprávne vyrubenej súdneho poplatku) a ústavný súd by preto nemal na predmetnú argumentáciu prihliadať.

III.3. Replika sťažovateľky:

25. Sťažovateľka v plnom rozsahu zotrváva na podanej ústavnej sťažnosti a odkazuje na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 127/2025-35 zo 17. júna 2025, ktorým ústavný súd rozhodol v obdobnej veci. Nad rámec uvedenej doplnila, že mestský súd v obdobných veciach sťažovateľky, v ktorých bol súdny poplatok vyrubený v nesprávnej výške, postupuje tak, že buď ruší uznesenia o zastavení konania z dôvodu nezaplatenia nesprávne vyrubenej súdneho poplatku, alebo vracia časť súdneho poplatku vyrubenej nad rámec položky 7a sadzobníka (konania vedené pod sp. zn. 28C/12/2024, 7C/50/2024, 68C/8/2024).

26. Ústavný súd v zmysle § 58 ods. 3 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že na základe podaní účastníkov a spisu predloženého ústavnému súdu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

27. Sťažnostná argumentácia je založená na kritike výkladu a následného uplatnenia podústavného práva na sťažovateľkin prípad. Napadnuté uznesenie mestského súdu je podľa sťažovateľky nezákonné a arbitrárne, keďže došlo k vynucovaniu úhrady súdneho poplatku vo vyššej ako zákonom ustanovenej výške.

28. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

29. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu.

30. Zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ktorý podľa zákona nemá byť zaplatený alebo má byť zaplatený v nižšej ako súdom žiadanej výške, môže viesť k porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 143/2023), a to práve v rovine prístupu k súdu, keďže zastavenie konania znamená jeho procesné ukončenie bez toho, aby konajúci súd zaujal rozsudzujúci postoj k meritu sporu.

31. Výklad a aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku a zákona o súdnych poplatkoch, ktoré upravujú podmienky prístupu k súdnej ochrane, musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej a spravodlivej ochrany subjektívnym právam a oprávneným záujmom strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (m. m. I. ÚS 464/2010).

32. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok v súvislosti s podaním žaloby civilnému súdu nemôže byť považovaná za obmedzenie práva na prístup k súdu, ktoré by bolo samo osebe nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Naproti tomu však výška súdneho poplatku posudzovaná v rámci osobitných okolností daného prípadu vrátane povinnosti dotknutej osoby poplatok v takejto výške zaplatiť a fáza konania, v ktorej bolo takéto obmedzenie prístupu aplikované, sú faktormi, ktoré hrajú rolu pri rozhodnutí, či takejto osobe bolo alebo nebolo zachované právo na prístup k súdu [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Kreuz proti Poľsku]. Obzvlášť prísny prieskum je na mieste, pokiaľ daný súdny poplatok slúži primárne len na zaistenie finančného príjmu do štátneho rozpočtu, nie teda napr. na zaistenie prostriedkov na náhradu trov konania protistrany (pozri tiež rozsudky ESLP vo veciach Podbielski a PPU Polpure proti Poľsku, FC Mretebi proti Gruzínsku, Elcomp sp. z o. o. proti Poľsku).

33. Sťažovateľka tvrdí, že súdny poplatok mal byť správne vyrubený podľa položky 7a sadzobníka (v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch) vo výške 14 eur. V tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 127/2025-35 zo 17. júna 2025, ktorý bol vydaný v obdobnej veci, v ktorej ústavný súd zdôraznil, že si je vedomý správnosti v súdnej teórii a praxi zaužívanej zásady „*iura novit curia*“, na ktorú odkázal mestský súd v napadnutom uznesení a podľa ktorej je to súd, ktorý je povolaný na interpretáciu práva, a preto musí pri svojom rozhodovaní vždy vec právne zhodnotiť sám. Uvedenú zásadu však nemožno extenzívnym spôsobom vykladať tak, že súd v jej duchu môže naoktrojovať (vnútiť) žalobcovi aj proti jeho výslovnej vôli jeho výklad hmotnoprávných ustanovení, podľa ktorých samotnú vec posúdi a tomuto prístupu aj podriadi

súvisiacu procesnú situáciu, napr. že vyzve žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý by sa inak (podľa toho, čoho sa domáha žalobca) platiť nemal (I. ÚS 223/2013).

34. Skutkové a právne okolnosti veci tvoriacej pozadie rozhodovania v konaní č. k. III. ÚS 127/2025-35 zo 17. júna 2025 sú identické s prípadom sťažovateľky, preto v ňom vyvodený právny názor a záver je aplikovateľný aj na posudzovanú vec. Otázka právnej kvalifikácie bude vo veci sťažovateľky podstatným determinantom konečného výsledku konania z hľadiska toho, či bude mať sťažovateľka úspech alebo nie. Mestský súd v napadnutom uznesení (bod 14) ponúka strohé úvahy, ktoré by v ďalšom priebehu procesu (ak by nebol zastavený) mohli sťažovateľku viesť k využívaniu opravných prostriedkov a následnému zaujímaniu zodpovedajúceho stanoviska vyššími súdmi. To, či malo ísť zo strany mesta o nesprávny úradný postup (mestský súd v napadnutom uznesení tvrdí, že nemalo), keď od sťažovateľky požadovalo príslušný odvod, resp. či jej ho má vrátiť, je otvorená otázka tvoriaca integrálnu súčasť sporu medzi sťažovateľkou a žalovanými. Ide o problém (ne)správneho právneho posúdenia, čo je dôvod nielen na podanie odvolania, ale aj dovolania. Odobrenie prístupu mestského súdu by znamenalo, že otázkou právneho posúdenia v danej veci sa na úrovni všeobecného súdnictva bude zaoberať len mestský súd. Sťažovateľke je tak znemožnený prístup k odvolaciemu súdu a dovolaciemu súdu, čo sa priamo dotýka kvality jej poskytovanej súdnej ochrany, pretože z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch, a ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05). Zastavením konania mestský súd sťažovateľke už v počiatočnej fáze konania v podstate zabránil, aby v budúcnosti po prípadnom pre ňu neúspešnom prvoinštančnom meritórnom rozhodnutí mohla splniť predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie súdnej ochrany v opravnom konaní. Pritom práve opravné prostriedky v civilnom procese slúžia okrem iného aj namietaniu nesprávneho právneho posúdenia veci, teda v okolnostiach sťažovateľky otázky, či ňou uplatnený nárok spadá pod režim zákona č. 514/2003 Z. z.

35. Sťažovateľkou namietany prístup zo strany mestského súdu viedol v predmetnom prípade k vydaniu súdneho rozhodnutia, ktorým bolo v konečnom dôsledku zastavené konanie o žalobnom návrhu sťažovateľky. Takýmto zastavením konania bol obmedzený prístup sťažovateľky k súdu, čo predstavuje v tomto prípade porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v miere dosahujúcej ústavnoprávnu intenzitu (bod 1 výroku nálezu).

36. Ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením mestského súdu, nevyhovel, pretože napadnuté uznesenie je rozhodnutím o procesnej otázke (zastavenie konania), nie o povinnosti priamo zasahujúcej do majetkovej sféry sťažovateľky (bod 4 výroku nálezu).

37. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1 charty je potrebné uviesť, že podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku EÚ uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje

právo EÚ, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva EÚ, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. 6. 2016 vo veci C-205/15, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24). Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom neuvádzala ani nešpecifikovala, že by mal mestský súd v jej veci aplikovať právo EÚ ani v akej súvislosti. Ústavný súd teda dospel k neaplikovateľnosti uvedeného článku charty na vec sťažovateľky, preto v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

38. Vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má za následok, že ústavný súd napadnuté uznesenie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy zrušil a vec podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil na ďalšie konanie mestskému súdu.

39. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

40. Úlohou mestského súdu bude opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu mestského súdu o zastavení konania, riadiac sa právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí, rešpektujúc obsah a zmysel práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom zistené. Mestský súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde), ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde; bod 2 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

41. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

42. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Úhradu trov konania priznal ústavný súd sťažovateľke v rozsahu za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Sťažovateľka žiada priznať tarifnú odmenu za jeden úkon právnej služby vo výške 247,33 eur a režijný paušál vo výške 14,84 eur, spolu teda náhradu za dva úkony právnej služby vrátane dane z pridanej hodnoty vo výške 644,93 eur. Ústavný súd teda sťažovateľke, súc viazaný petitom, priznal náhradu trov konania v ňou požadovanej výške 644,93 eur (bod 3 výroku nálezu).

43. Náhradu za tretí úkon právnej služby – repliku sťažovateľky doručení ústavnému súdu 30. októbra 2025 ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože jej obsah nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

44. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

45. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu